

Mål och verksamhetsinriktning 2016–2017

Antagen av kongressen 2015

IOGT-NTO:s mål och verksamhetsinriktning 2016–2017

Ideologisk ram

IOGT-NTO:s arbete utgår alltid från IOGT-NTO-rörelsens grundsatser. Grundsatserna slår fast att IOGT-NTO-rörelsen är en del av en världsomspännande folk- och bildningsrörelse som bygger på principen om alla människors lika värde och rättigheter, utan åtskillnad av något slag. Inom IOGT-NTO-rörelsen samlas människor som tagit ställning för personlig nykterhet och som delar viljan att tillsammans verka för bättre levnadsvillkor för alla människor på demokratisk grund.

IOGT-NTO:s vision och uppdrag

IOGT-NTO:s vision är ett samhälle, en värld, där alkohol och andra droger inte hindrar människor att leva ett fritt och rikt liv.

IOGT-NTO ser det som sitt uppdrag att göra samhället nyktrare genom att samla alla som vill utmana alkoholnormen och påverka alkoholpolitiken – i Sverige och i världen. Vi erbjuder en nykter gemenskap som stärker och utvecklar människor.

Dokumentets ställning

IOGT-NTO:s verksamhet utgår från medlemmarnas vilja. IOGT-NTO:s strategi 2016–2021 är beslutad av kongressen 2015 och sätter den strategiska inriktningen för hela organisationen fram till 2021.

Strategin konkretiseras och kompletteras med mål på kortare sikt i denna Mål och verksamhetsinriktning för den närmaste kongressperioden. Mål och verksamhetsinriktningen bryts därefter ner till ett- eller tvååriga konkreta verksamhetsplaner av förbundsstyrelsen, distrikts- och föreningsårsmötet.

IOGT-NTO är en modern, traditionell folkrörelse som erbjuder nykter gemenskap

IOGT-NTO

- startar minst två nya föreningar eller verksamheter inom varje distrikt varje år samt stöttar och stärker befintliga föreningar och verksamheter
- utvecklar social verksamhet som är ett stöd för människor med erfarenhet av eget eller andras beroende
- utvecklar kännetecken för en modern, traditionell folkrörelse
- arbetar mot rasism och för en demokratisk samhällsutveckling

IOGT-NTO bedriver en omfattande social verksamhet som utgör en gemenskap för dem som har erfarenhet av eget eller andras beroende. Verksamheten bedrivs för, med och av deltagarna själva. För att utveckla denna verksamhet behövs goda relationer med andra organisationer som arbetar med beroendefrågor.

Samhällsutvecklingen visar att IOGT-NTO även måste öka engagemanget inom demokratifrågor och folkbildning. IOGT-NTO arbetar mot rasism och för en solidarisk samhällsutveckling med ett globalt perspektiv. I arbetet kan IOGT-NTO samverka med andra organisationer och samhällskrafter som delar vår syn på dessa frågor.

IOGT-NTO utgör också en gemenskap för alla medlemmar och för de som för stunden behöver en nykter miljö. IOGT-NTO präglas av öppenhet och mångfald och kan vara en plattform för många olika typer av engagemang. Föreningar och deras verksamhet engagerar allt fler medlemmar och bedriver också öppen verksamhet som lockar en bredare allmänhet. Som ett komplement till föreningar startas andra former av verksamhet, oftast på regional nivå eller oberoende av geografi.

Folkbildningens grundidé och metoder genomsyrar vår verksamhet. Vårt studieförbund NBV är en resurs i ett förnyelsearbete och för att skapa ett utvecklande och utmanande innehåll i studiecirkel, kulturarrangemang, etc.

Inom IOGT-NTO ska en kunna få prova på olika uppdrag och olika ansvarsområden i syfte att utvecklas som människa. Förtroendevalda och verksamhetsledare är resurser för att utveckla och stärka oss som organisation. Hos oss ska alla få plats, därför påbörjas ett internt arbete mot diskriminering. Under perioden genomförs även en process inom organisationen som syftar till att utveckla kännetecken för en modern, traditionell folkrörelse.

Våra lokaler är tydligt profilerade, modernt utrustade och välkomnande – såväl för våra medlemmar som för andra grupper av människor som söker alkoholfria mötesplatser.

IOGT-NTO utmanar alkoholnormen

IOGT-NTO

- etablerar begreppet alkoholnorm i samhällsdebatten
- bidrar till att fler vuxna ifrågasätter alkoholnormen
- bidrar till att fler vuxna firar jul och andra helger utan alkohol

IOGT-NTO som idé och rörelse existerar för att uppnå detta. Vi utgör en alkoholfri zon – fri från alkoholnormen. Genom vår ideologi och verksamhet, samt genom att stå upp för vårt nyktra ställningstagande, inspirerar vi andra till ett nyktert liv. Genom kampanjer och utåtriktad verksamhet får vi människor att reflektera över sin egen och andras alkoholkonsumtion. Detta är särskilt viktigt under högtider då normerna är starka. Vit jul-kampanjen är ett prioriterat arbete under året som engagerar många medlemmar och många bland allmänheten. Här har vi också ett uppdrag i att erbjuda nykter gemenskap under juldagarna.

Många IOGT-NTO-föreningar tycker om kulturupplevelser och fester, något som vi gärna bjuder in andra till. Genom att lära känna nykterister lär sig personer att umgås nyktert.

Alkoholnormen som begrepp är relativt nytt och behöver etableras i samhällsdebatten. Fler borde tala om och problematisera kring alkoholnormen och internt har vi ett idéarbete att utföra. IOGT-NTO behöver föra ett ideologiskt samtal kopplat till alkoholnormen och bli bättre på att arbeta normkritiskt överlag.

IOGT-NTO driver en politik för ett nyktrare samhälle

IOGT-NTO

- bidrar till att priset på alkohol höjs samt att tillgänglighet och marknadsföring begränsas
- påverkar fler beslutsfattare på lokal, regional, nationell, europeisk och internationell nivå så att de tillämpar en restriktiv politik
- påverkar fler aktörer utanför nykterhetsrörelsen så att de bidrar till en restriktiv politik

Vårt påverkansarbete utgår från folkrörelsens grundidé: de många ideella krafterna runt om i landet utgör en kollektiv förändringskraft. IOGT-NTO samlar och samverkar med alla som delar vår analys och som vill arbeta för ett nyktrare Sverige. Vi är engagerade, pålästa och seriösa. Under perioden fortsätter det viktiga arbetet för att höja skatten på alkohol och driva igenom ett förbud mot alkoholreklam.

Alkoholpolitiken har en europeisk dimension som kräver närvaro i Bryssel och samverkan med andra organisationer för att få genomslag för en restriktiv alkoholpolitik i EU. På global nivå arbetar vi med våra syster- och partnerorganisationer bland annat genom att stärka deras påverkansarbete. Alkoholtillverkning, försäljning och marknadsföring måste lagmässigt regleras i alla länder. Frågan om alkohol som utvecklingshinder måste bäras av fler organisationer och institutioner än IOGT-NTO.

På global nivå arbetar vi aktivt för en restriktiv narkotikapolitik. På lokal och nationell nivå samverkar vi med andra organisationer som driver narkotikafrågan. En restriktiv alkoholpolitik är också viktig för att minska narkotikamissbruket.

IOGT-NTO:s förutsättningar för att förverkliga Mål och verksamhetsinriktningen 2016–2017

IOGT-NTO

- ökar årligen i medlemsantal
- ökar verksamheter särskilt i storstadsområdena
- etablerar en omfattande insamlingsverksamhet
- har fler kompetenta förtroendevalda och verksamhetsledare
- har fler ideologiskt skolade medlemmar
- har större andel medlemmar som deltar i och bidrar till verksamhet

Målsättningen är att öka stadigt i medlemsantal varje år. Detta kräver en målmedvetenhet från och samverkan mellan central och regional nivå. Det kräver också att föreningar i större utsträckning ordnar egna värvertillfällen. IOGT-NTO behöver öka sin närvaro särskilt i storstäderna med mer föreningsverksamhet, andra kompletterande engagemangsformer och nya sätt att hitta engagerade. Vi behöver närma oss nya former för engagemang på ett innovativt och nyfikat sätt. IOGT-NTO behöver fler medlemmar som ideellt lägger tid på att arbeta för organisationens mål.

Förtroendevalda ledare skapar förutsättningar för ideellt engagemang och säkerställer att våra resurser används på bästa sätt för att kunna uppnå IOGT-NTO:s mål. Tillsammans med våra folkhögskolor vill vi ge våra förtroendevalda de bästa förutsättningarna att förverkliga medlemmarnas ambitioner. Under perioden börjar Tollare folkhögskola att utvecklas till "ett centrum för ideellt ledarskap", vilket blir en särskilt viktig resurs i arbetet.

Ledarskap och ideologi är två fokusområden inom det kunskapslyft som pågår under strategiperioden. IOGT-NTO behöver bli bättre på att möta varje individs engagemang och aktivt arbeta mot diskriminerade strukturer inom vår egen verksamhet. Att erkänna att det finns problem inom vår organisation är ett sätt att förändra och förbättra oss. I detta arbete behövs ideologiskt förankrade ledare som vill driva ett utvecklingsarbete inom organisationen.

Många tycker att IOGT-NTO-rörelsen bedriver en värdefull verksamhet och driver alkohol- och narkotikapolitiken åt rätt håll. För alla dem som vill stötta oss men som ännu inte är redo att bli medlemmar etableras nu en omfattande insamlingsverksamhet för att finansiera verksamhet och för att kanalisera givarnas engagemang.

Bilaga 1: Ur vår sexåriga strategi: Strategiska utmaningar för organisationens nivåer

Ett bra sätt att kanalisera sitt engagemang är genom *IOGT-NTO:s föreningar*. Många föreningar står dock inför en utmaning i att förnya sig och utveckla sin verksamhet. Föreningens medlemmar beslutar om verksamheten och på många håll behöver nya medlemmar välkomnas. Nya medlemmar måste innebära nya kunskaper, nya idéer och stora möjligheter till ny verksamhet. På alla nivåer, inte minst på föreningsnivå, är generationsväxling en utmaning i organisationen där föreningarna kan hitta stöd från distrikt och från central nivå.

IOGT-NTO:s distrikt har en viktig roll i att kanalisera sina medlemmars engagemang. Föreningarna når i dagsläget en minoritet av våra medlemmar och här kan distrikten spela en avgörande roll. Det åligger distrikten ett stort ansvar i att organisera och engagera medlemmarna på ett sätt som kompletterar föreningsformen: föreläsningar, tematiska arbetsgrupper eller annan verksamhet. En stor del av organisationens utbildningsverksamhet lämpar sig bra att genomföra i eller mellan distrikt.

IOGT-NTO på central nivå har en samordnande roll och skapar mötesplatser för erfarenhetsutbyte mellan verksamhetsområden eller distrikt. En stor utmaning under perioden är att säkerställa organisationens framtida finansiering, främst genom satsning på insamling men också genom utveckling av Miljonlotteriet. Våra centrala företrädare skapar legitimitet för hela organisationens verksamhet genom ett effektivt påverkans- och kommunikationsarbete.

Resurser i arbetet

IOGT-NTO har fler resurser än enbart våra medlemmar. Vi har genom åren arbetat med att samverka strategiskt med våra noder. Miljonlotteriet ger många möjlighet att stödja det arbete som IOGT-NTO-rörelsen bedriver och utgör genom sin lotteriverksamhet en stabil finansieringsform. IOGT-NTO äger också fastighetsbolaget INFAB som bistår vid nyetablering av fastigheter. Vidare utgör vår medlemstidning Accent en viktig plattform för organisationen, dess medlemmar och andra. Tidningen förser oss bland annat med senaste nytt inom alkohol- och narkotikaområdet.

Vissa resurser förfogar vi inte till fullo över och vissa delar vi med andra, här är några av dem:

Tollare folkhögskolas uppdrag är att bedriva sin verksamhet i linje med IOGT-NTO-rörelsens grundsatser med de syften som gäller för statens bidrag till folkbildningen. Huvudinriktningen är att profilera verksamheten i ett nära samarbete med IOGT-NTO-rörelsen och därvid medverka till att utveckla ledarskapet inom rörelsen och i linje med detta utbilda medlemmar och funktionärer i ledarskap samt att bedriva utbildning inom ramen för det sociala området.

Wendelsbergs folkhögskolas uppdrag är att bedriva sin verksamhet i linje med IOGT-NTO-rörelsens grundsatser och statens kriterier för folkhögskolornas verksamhet. Huvudinriktningen ska vara att bidra till att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang för att delta i samhällsutvecklingen, och därvid lägga betoning på att deltagarna ska kunna bidra till utvecklingen av IOGT-NTO-rörelsen.

NBV:s uppdrag är att tillsammans med IOGT-NTO:s medlemmar i olika former bedriva folkbildande verksamhet i syfte att öka kunskapen om alkohol och andra drogers effekter på människor och samhället, stärka och utveckla medlemmar samt utbilda förtroendevalda och verksamhetsledare i organisationskunskap. NBV är en

resurs i att hjälpa organisationen att nå nya målgrupper.

Behandlingshemmet Dagöholms uppdrag är att på professionell grund och med utgångspunkt från vår ideologi bedriva behandlingsverksamhet med hög kvalitet samt att förse IOGT-NTO med aktuell kunskap i beroende- och behandlingsfrågor. Dagöholms behandling i samverkan med IOGT-NTO:s folkrörelsearbete skapar en effektiv vårdkedja som utgör en särart och ett mervärde för verksamhetens deltagare och finansiärer. Dagöholm drivs i stiftelseform och är icke vinstdrivande.

Våra Gårdars uppdrag är att ge stöd i utvecklingen av IOGT-NTO-rörelsens lokaler. Våra Gårdar har kompetens och resurser för att hjälpa föreningar i deras arbete med att få sina lokaler att bli ändamålsenliga, självfinansierade och profilerade skyltfönster för vår organisation och verksamhet.

Föreningar och distrikt har liknande resurser som ska ses som verktyg för ett nyktrare samhälle. Det är organisationens förtroendevalda som har till uppgift att säkerställa att dessa resurser används på bästa sätt, i enlighet med kongress- och årsmötesbeslut.